

Eesti täiskasvanute alkoholi tarvitamine – kas eeskujuga noortele või vastupidi?

Sigrid Vorobjov

Uimastite ja nakkushaiguste epidemioloogia osakond

Tervise Arengu Instituut

21.11.2019

Uuringute taust:

Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring (TKU) (n=5000):

Alates 1990. aastast, alates 2004. aastast korraldab TAI

Eesmärk: jälgida tervise- ja tervisekäitumise muutust Eesti rahvastikus

Eesti täiskasvanud rahvastiku uimastite tarvitamise uuring (TUKU) (n=5000):

2018 toimus andmete kogumine

Eesmärk: kirjeldada uimastite tarvitamist Eesti täiskasvanute hulgas

Kooliõpilaste tervisekäitumise uuring (HBSC) (n= 6215):

Alates 1993. aastast, alates 2005. aastast korraldab TAI

Eesmärk: anda teavet 11-, 13- ja 15-aastaste kooliõpilaste terviseseisundist ja heaolust

Alkoholi tarvitamine täiskasvanute hulgas on stabiilne

2018. aastal:

24% (M 36%, N 15%) tarvitas alkoholi mõned korrad nädalas või sagedamini

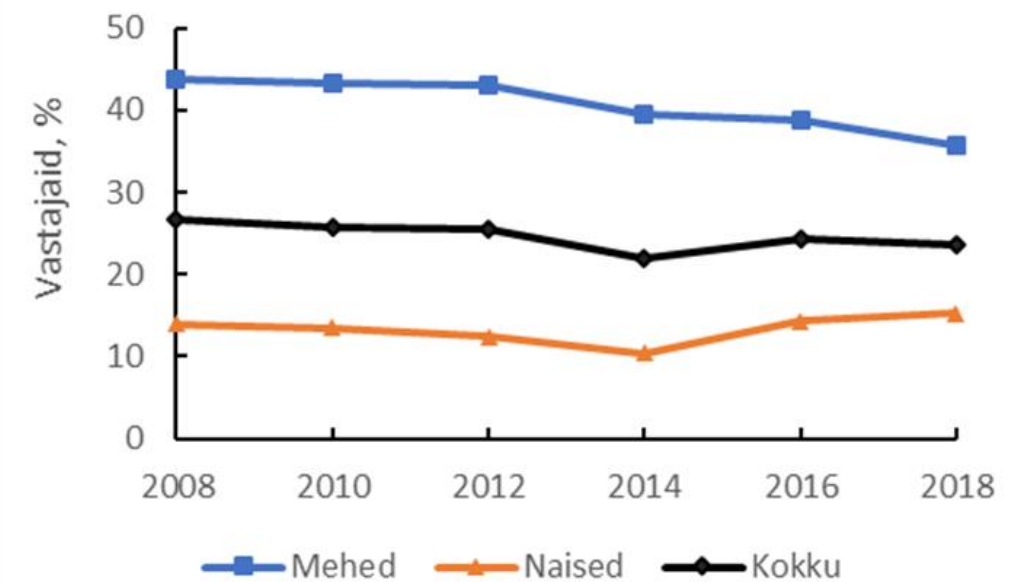
28% (M 47%, N 15%) tarvitas vähemalt kord kuus korraga ≥ 6 alkoholiühikut¹

15% vastanutest (M 22%, N 9%) tarvitas nädalas alkoholi tervist ohustavas koguses²

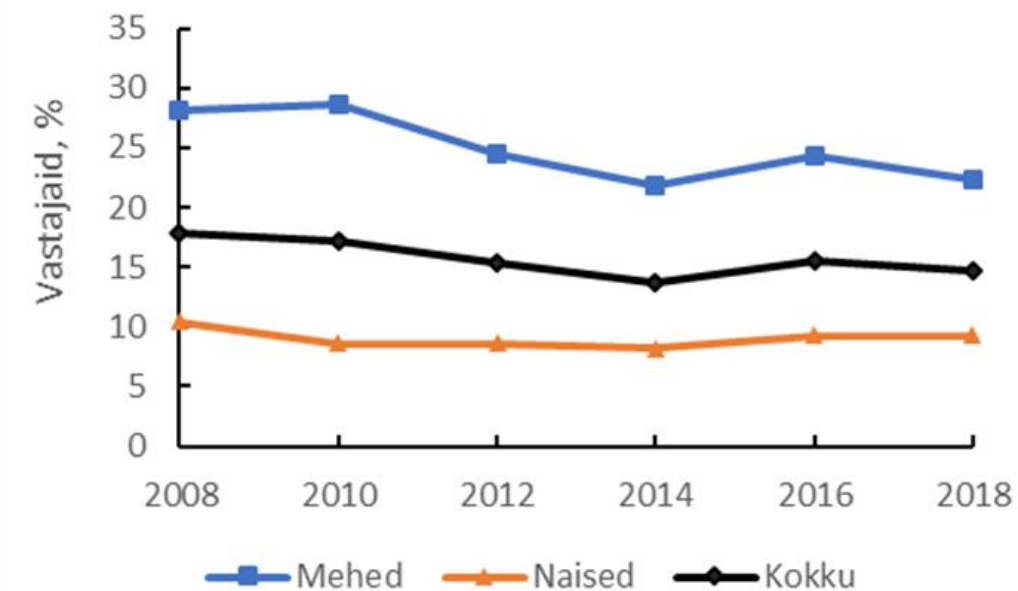
¹ 1 alkoholiühik = 10 g 100% alkoholi

² nädalas meestel >160 g ja naistel >80 g alkoholi

Vähemalt mõned korrad nädalas alkoholi tarvitanute osakaal

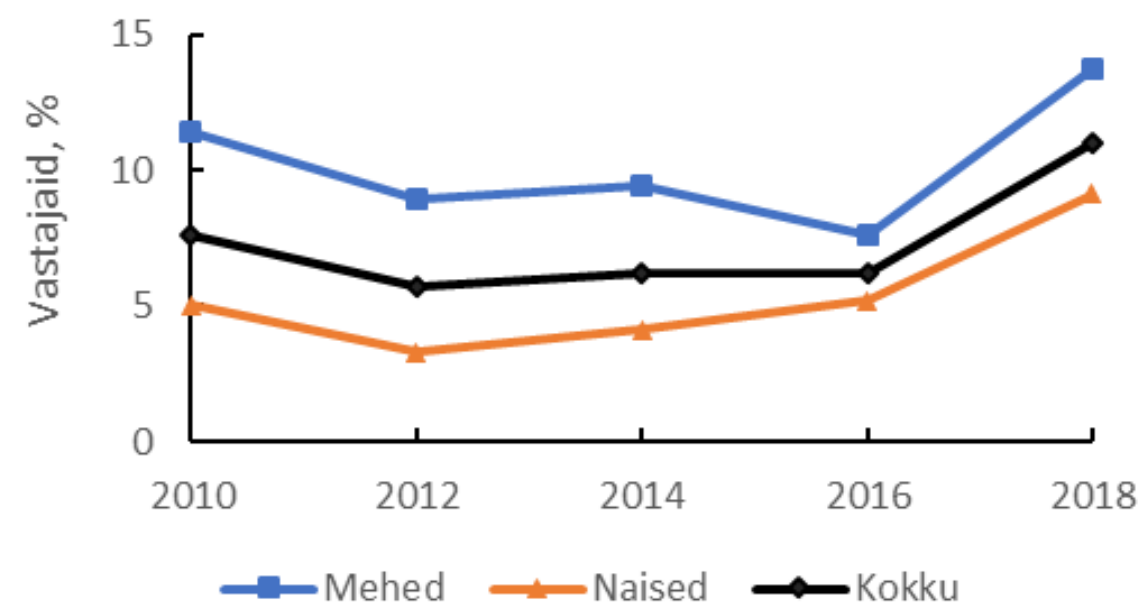
Nädalas alkoholi üle 160g (mehed) või 80g (naised) tarvitanute osakaal

Alkoholi ostmine mitteametlikust müügikohast on kasvanud

11% vastanutest oli ostnud alkoholi mitteametlikust müügikohast, oluline tõus võrreldes 2016. a (6%)

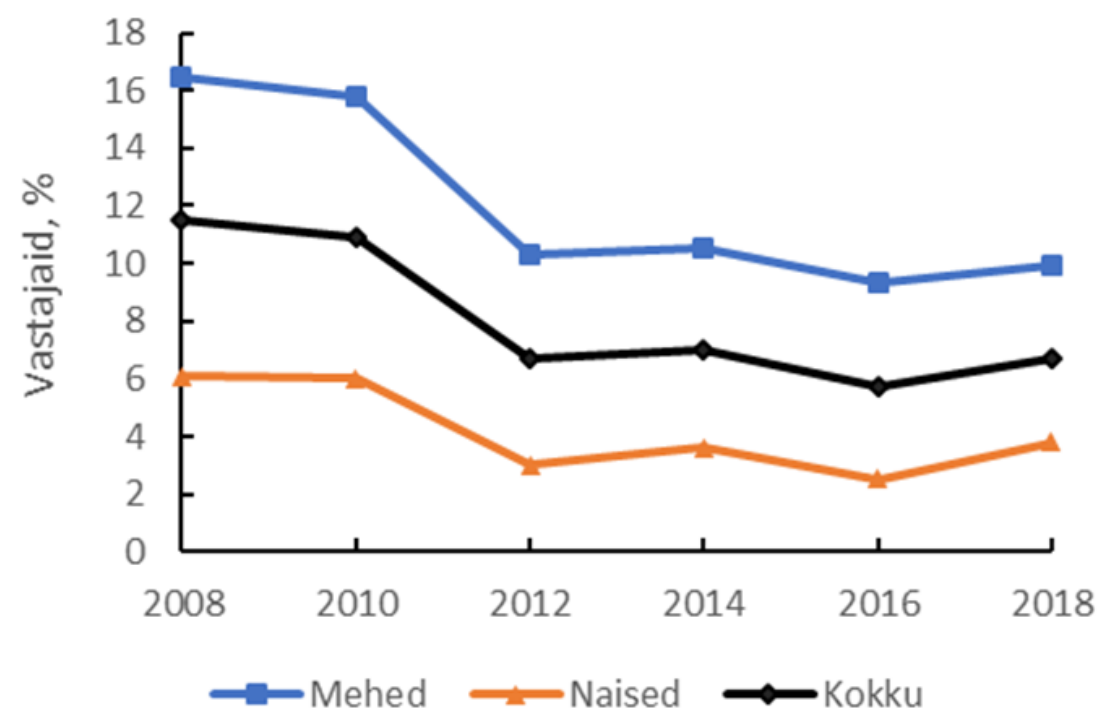
Ostnud alkoholi mitteametlikust müügikohast

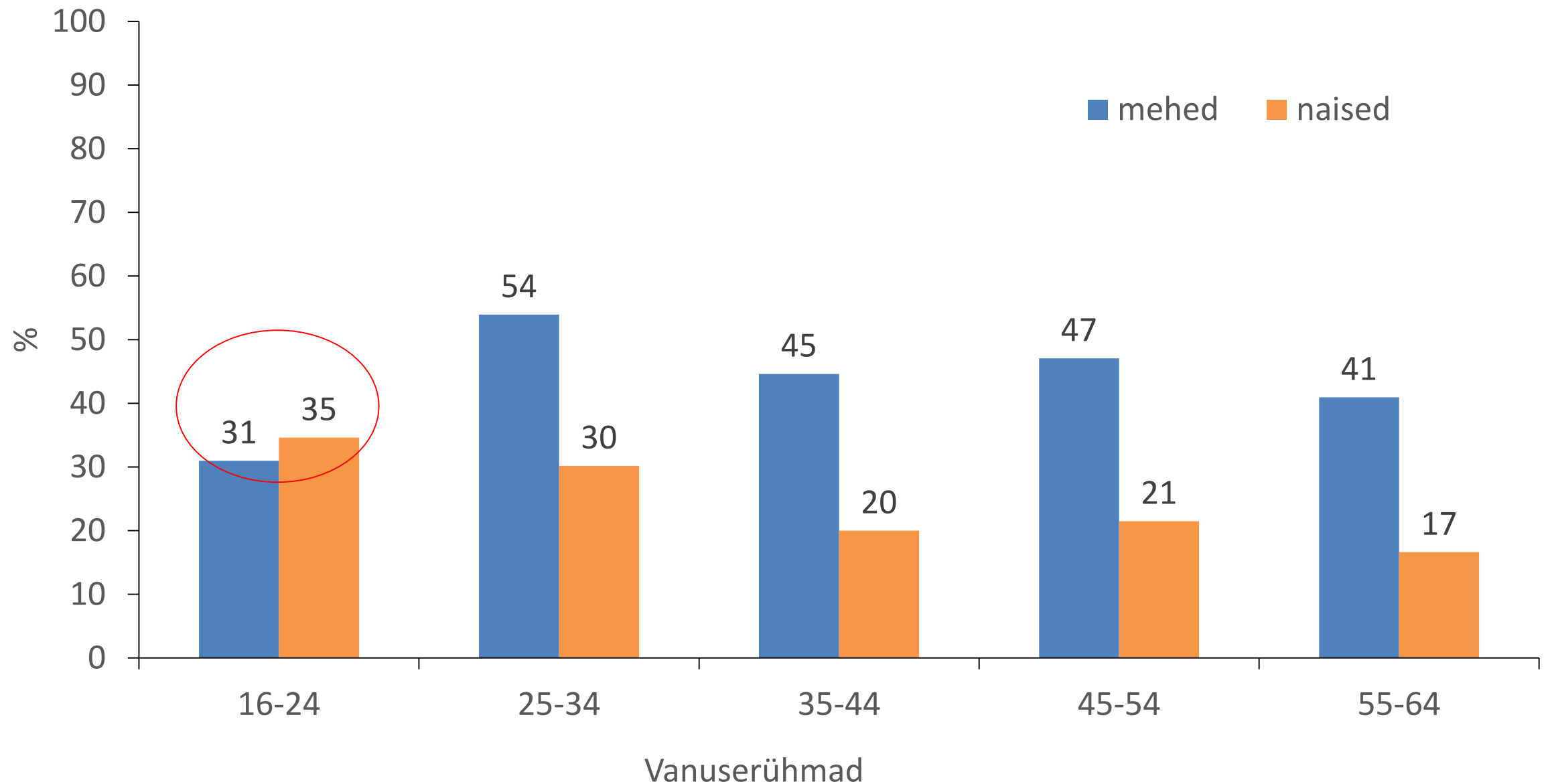
7% vastanutest (M 10%, N 4%) oli juhtinud autot alkoholi tarvitamist, sh korduvalt 1% vastanutest

2012–2018 muutust ei ole

Auto juhtimine alkoholi tarvitamise järel

Probleemset alkoholi tarvitamist esineb sagedamini meeste hulgas, va noorimas vanuserühmas

Alkoholi tarvitamine on seotud terviseprobleemidega

Täiskasvanutest:

Igal 7 inimesel oli esinenud terviseprobleeme alkoholi tarvitamise tõttu, nendest kolmandikul viimase aasta jooksul

Alkoholi tarvitamisega seotud terviseprobleeme esines sagedamini meestel ja 45–54-aastaste vanuserühmas

Kokku ligi 2% vastanutest on elu jooksul saanud ravi alkoholi liigtarvitamise tõttu, neid oli sagedamini meeste ja üle 35-aastaste hulgas

Kooliõpilastest:

Vähemalt 2 korda purjus olnutest hindas oma tervist sagedamini rahuldavaks /väga halvaks võrreldes mitte kunagi purjus olnutega, 21% vs 13%

Vähemalt korra nädalas viimase kuu jooksul alkoholi tarvitanud hindas oma tervist rahuldavaks/väga halvaks võrreldes alkoholi mittetarvitanutega, 23% vs 13%

Alkoholi tarvitamine on seotud vaimse tervise probleemidega

Täiskasvanutest:

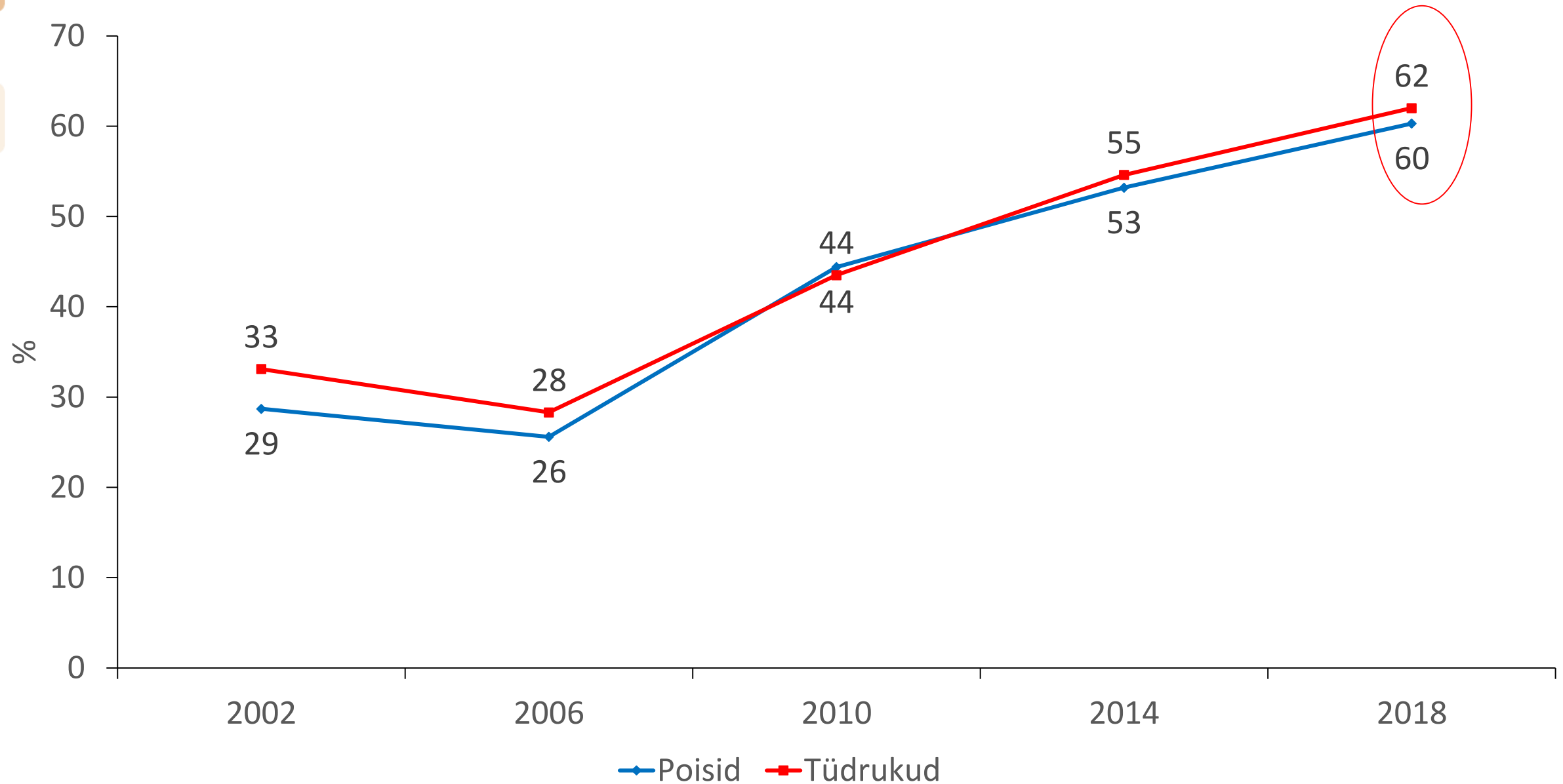
probleemsetel alkoholitavitajatel esines sagedamini depressiooni sümptomeid 17% vs 11%

Kooliõpilastest:

purjus olnutel esines sagedamini depressiivseid episoode võrreldes mitte kunagi purju joonutega, 51% vs 29%

korduvalt purjus olnud noortest oli mõelnud sagedamini enesetapule võrreldes mitte kunagi purju joonutega 36% vs 14%

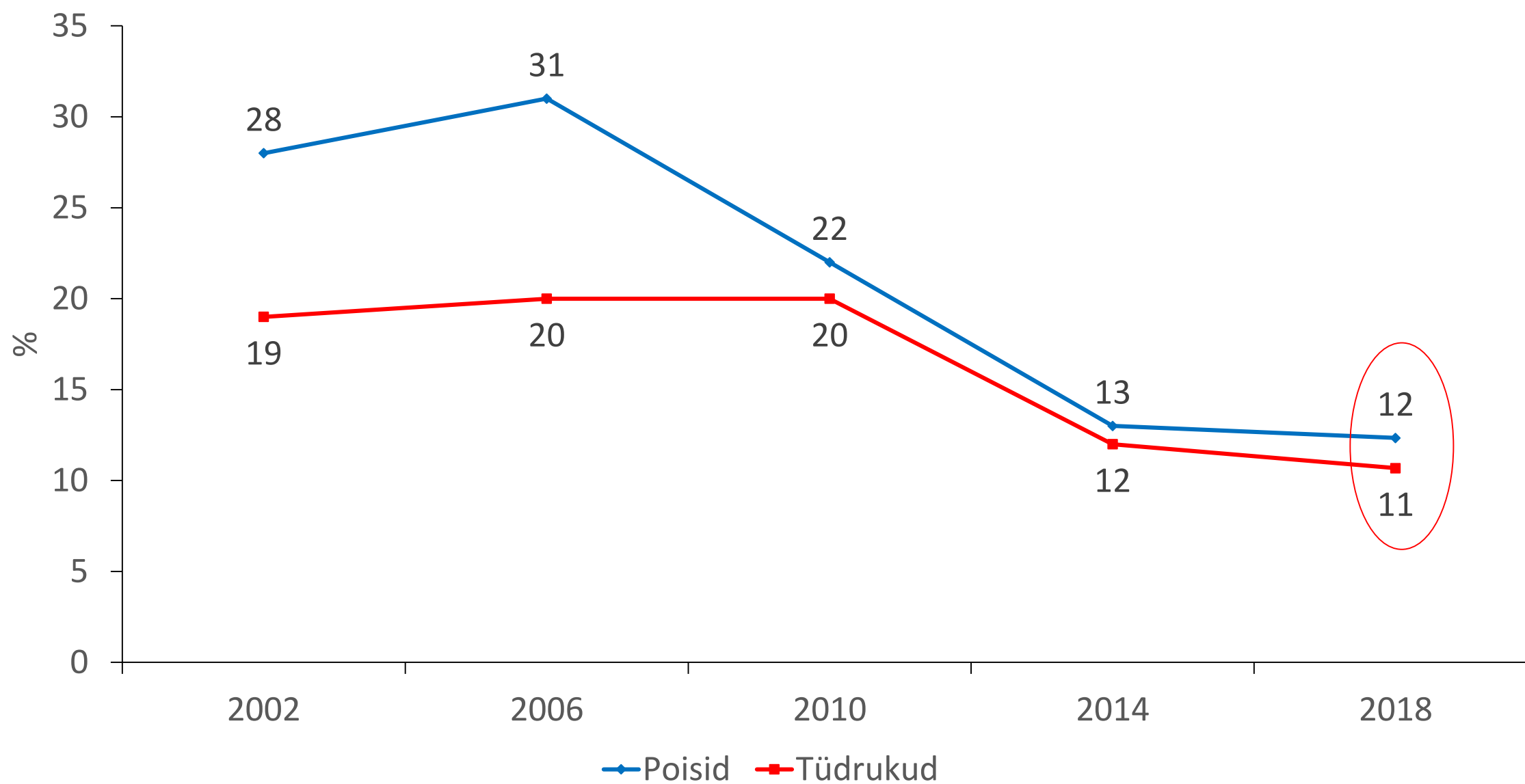
Mitte kunagi alkoholi tarvitanud 11-15 aastaste kooliõpilaste osakaal kasvab

Kaks või enam korda purjus olnud

11–15 aastaste kooliõpilaste osakaal on langemas

Alkoholi tarvitamise ennetamises on oluline roll lapsevanemal

29% õpilastele oli alkoholi pakkunud tema lapsevanem:

11-aastastele 16%

13-aastastele 26%

15-aastastele 45%

Kaasaegse ennetuse seisukohalt lähtudes ei peeta sellist käitumist õigeks, sest esimese alkoholi tarvitamisega võiks oodata vähemalt 18. eluaastani või kauem

Veerand õpilastest peab vanema(te) alkoholitarvitamist probleemseks

25% õpilastest pidas oma vanema(te) alkoholitarvitamist probleemseks:

36% soovis, et vanem lõpetaks alkoholi tarvitamise

28% oli kuulnud vanemaid tülitsemas, kui üks nendest oli purjus

27% oli julgustanud vanemat alkoholi tarvitamisest loobuma

20% oli ise tülitseanud purjus vanemaga

18% oli tahtnud peita alkoholipudeleid

Kokkuvõtteks:

 Täiskasvanute alkoholi tarvitamise sageduses ega tarvitatud kogustes ei ole võrreldes 2016. aastaga statistiliselt olulisi muutusi

 Samuti ei ole alkoholi tarvitamise sotsiaal-demograafilised mustrid täiskasvanute andmete põhjal ajas oluliselt muutunud

Võrreldes 2014. aastaga on kasvanud õpilaste osakaal, kes ei ole kunagi oma elu jooksul tarvitanud alkoholi, 55%-lt 62%-le

Erinevate uuringuaastate jooksul on langenud iganädalaselt alkoholi tarvitavate ja purjus olnud õpilaste osakaal

Ligi kolmandikule õpilastest oli alkoholi pakkunud tema lapsevanem

Iga neljas 13–15-aastastest lapsest hindas oma vanema(te) alkoholitarvitamist probleemseks

Eesti kooliõpilaste
tervisekäitumise
uuring

2017/2018. õppeaasta
Tabelid

Eesti täiskasvanud rahvastiku
tervisekäitumise uuring 2018

Health Behaviour among
Estonian Adult Population 2018

Eesti täiskasvanud
rahvastiku uimastite
tarvitamise uuring,

2018

Täna kuulamast!

Kontakt ja lisainfo:

Sigrid.Vorobjov@tai.ee

Leila.Oja@tai.ee

Rainer.Reile@tai.ee